

TISKOVÁ ZPRÁVA STÁTNÍHO ZDRAVOTNÍHO ÚSTAVU

SVĚTLO PRO AIDS je vzpomínka na nemocné, kteří této chorobě podlehl a připomenutí rizika HIV infekce

- Třetí neděle v květnu je Dnem památky oběti nemoci AIDS, kdy se po celém světě konají pochody a další akce Světlo pro AIDS. Česká republika se i nadále řadí k zemím s nízkým výskytem HIV/AIDS. Nicméně v posledních sedmi letech jasně patrný vzestupný trend počtu nově diagnostikovaných případů i zvyšování prevalence.
- V r. 2009 bylo v České republice nově zjištěno 157 případů infekce HIV u občanů ČR a cizinců s dlouhodobým pobytem, což představuje zhruba trojnásobný nárůst za poslední desetiletí (v roce 1999 bylo zachyceno 50 případů, viz graf 1). Mezi novými případy bylo 131 mužů a 26 (16,6 %) žen. Cizinci s dlouhodobým pobytem tvoří 28 % nových případů. Zhruba polovina nových případů uvádí bydliště v Praze (43,3 %) nebo Středočeském kraji (8,9 %); více zastoupen je ještě Jihomoravský (15,9 %), Ústecký (9,6 %) a Moravskoslezský kraj (7,6 %). V roce 2009 bylo nově diagnostikováno onemocnění AIDS u 23 pacientů, 13 nemocných s HIV/AIDS zemřelo.
- K 31.12.2009 bylo v ČR registrováno celkem 1344 HIV pozitivních případů, u 292 z nich se plně rozvinulo onemocnění AIDS. Díky antiretrovirové léčbě a v důsledku vyššího výskytu nových případů se strmě zvyšují počty osob žijících v ČR s HIV/AIDS (graf 2). V prvním čtvrtletí roku 2010 bylo zjištěno 44 nových případů HIV; data tak potvrzují, že trend rychlejšího nárůstu počtu případů pokračuje.
- Nejčastějším způsobem přenosu HIV v ČR je dlouhodobě sexuální přenos (přes 88 % všech zachycených případů infekce HIV). Nejvíce exponovanou populační skupinou zůstávají v ČR muži mající sex s muži (představují kumulativně 57,8 % všech zjištěných infekcí; v r.2009 byl jejich podíl na nově diagnostikovaných případech HIV 66,2 % - 104 mužů, z nich 3 byli zároveň injekčními uživateli drog). V této skupině byl rovněž zaznamenán významný výskyt dalších sexuálně přenosných nemocí, včetně syfilis. Zastoupení heterosexuálně přenášených infekcí v souhrnných datech činí 30,5 %, v datech za rok 2009 26,1 %. Přenos prostřednictvím injekčního užívání drog byl v roce 2009 jako nejpravděpodobnější uveden u 2,5 % případů a zůstává dlouhodobě relativně nízký. Nárůst počtu případů u mužů majících sex s muži je jednoznačně nejvýraznější (graf 3). Z epidemiologických údajů vyplývá, že s tímto způsobem sexuální aktivity je v ČR spojeno největší riziko přenosu HIV infekce. Údaje Evropského centra pro kontrolu nemocí (ECDC) ukazují, že podobný trend je patrný v mnoha zemích střední a západní Evropy (http://www.ecdc.europa.eu/en/publications/Publications/0912_SUR_HIV_AIDS_surveillance_in_Europe.pdf).
- Obdobně jako u infekce HIV i v případě další sexuálně přenosné choroby (STI), syfilis, se počet nově zachycených případů (graf 4) v posledních letech zvyšuje (ve srovnání s rokem 2006 o 63,8% a 69,3% v letech 2007 a 2008 resp., <http://www.uzis.cz>). Zvláště významný je nárůst podílu čerstvých onemocnění (35,3%, 50,2% a 60,3% v letech 2006, 2007 a 2008). Mezi lety 2006 až 2008 také významně rostlo zastoupení mužů majících sex s muži (MSM) jak mezi pacienty se syfilis celkově (10,8%, 19,6%, 32,5% resp.), tak i v případě čerstvých onemocnění (28,8%, 35,1%, 48,7% resp.). Negativní vývoj situace v ČR kopíruje celoevropské trendy (<http://www.ecdc.europa.eu/en/publications>) a jasně potvrzuje význam rizikového sexuálního chování (nechráněný pohlavní styk vč. orálního, promiskuita atd.) pro šíření pohlavně přenosných chorob v ČR. Předběžná data za rok 2009 jednoznačně ukazují mimořádný vzestup nemocných se syfilis (o 98,6% ve srovnání s rokem 2006), zvláště v akutním, tedy infekčním, stadiu nemoci (podíl čerstvých případů 69,7%).

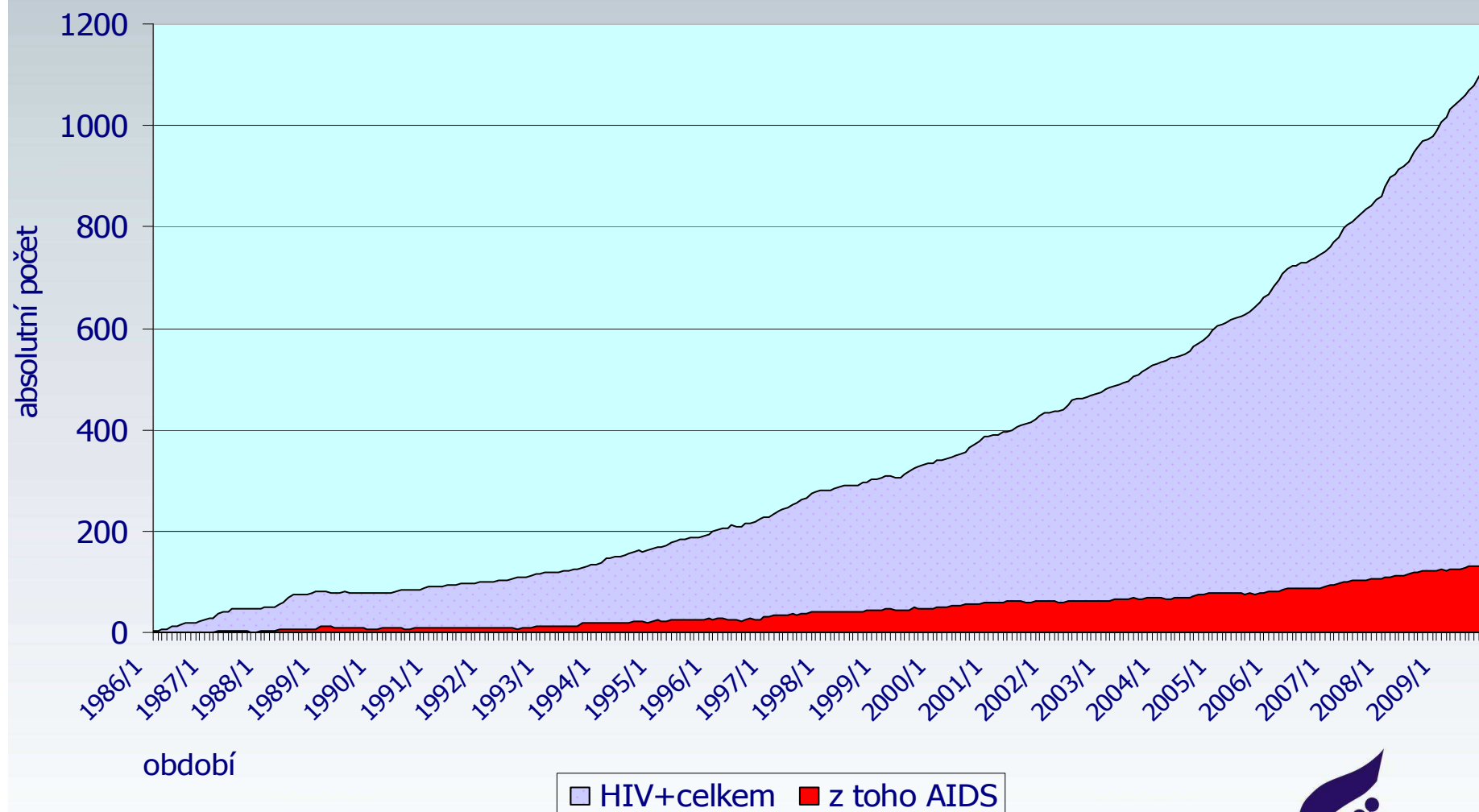
graf 1

OSOBY ŽIJÍCÍ S HIV/AIDS V ČESKÉ REPUBLICE

(jen občané ČR a cizinci s trvalým pobytem)

Měsíční údaje ke dni

31.12.2009

NRL AIDS

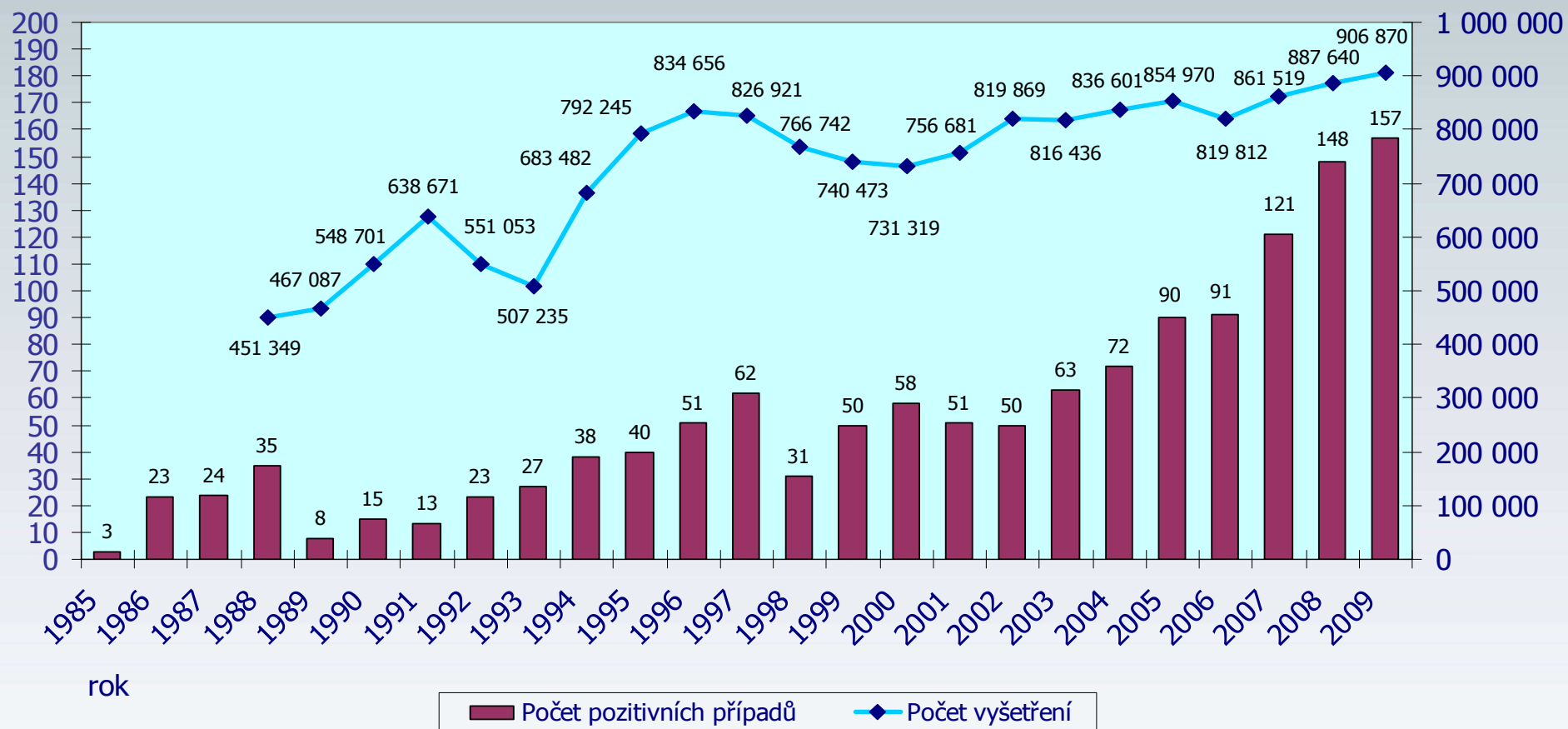
graf 2

POČET VYŠETŘENÍ A POČET HIV+ V ČESKÉ REPUBLICE v jednotlivých letech

(jen občané ČR a cizinci s trvalým pobytem)

Absolutní údaje ke dni

31.12.2009

graf 3

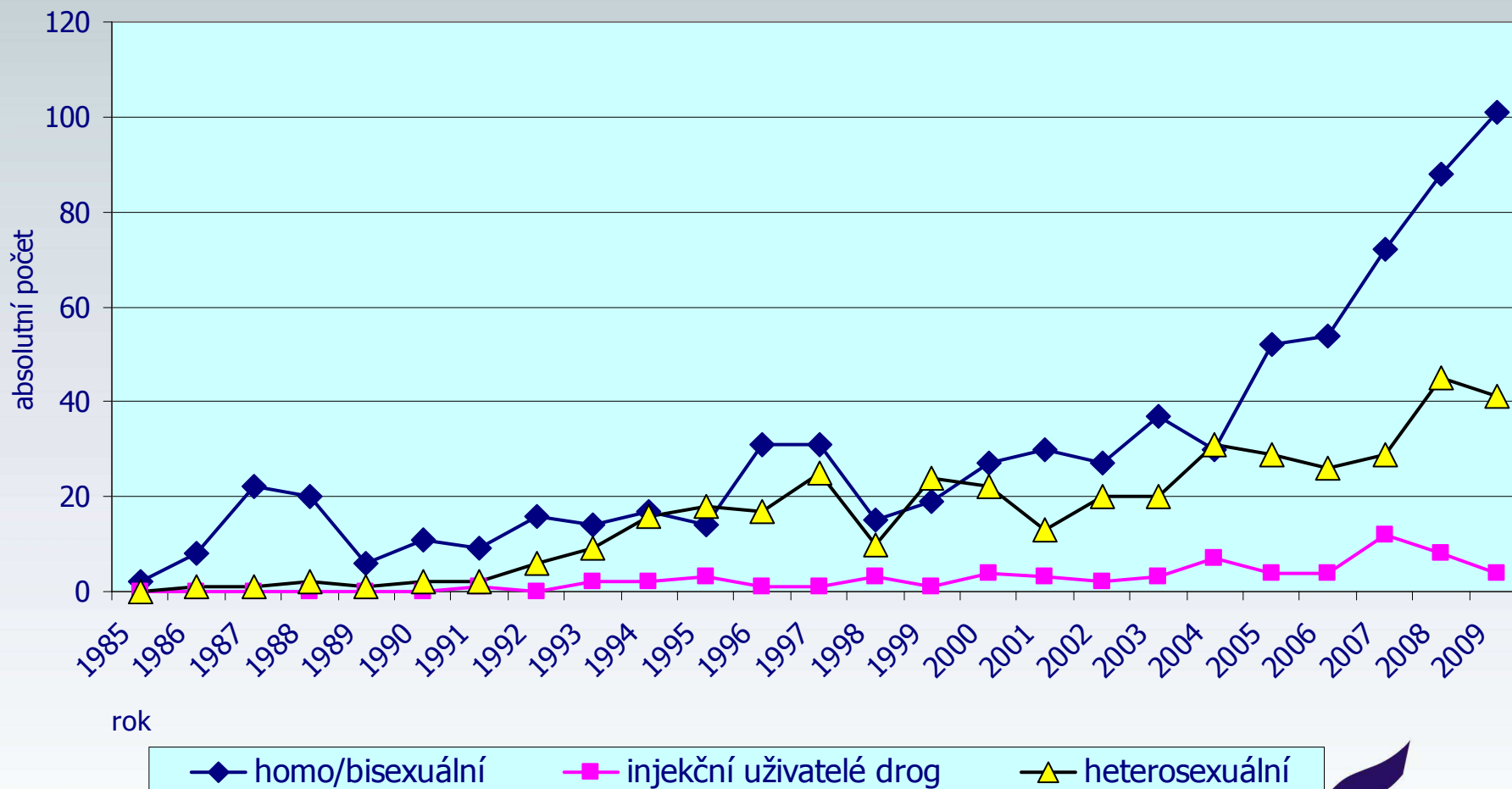
VYBRANÉ KATEGORIE PŘENOSU HIV V ČESKÉ REPUBLICE

podle roku diagnózy

(jen občané ČR a cizinci s trvalým pobytem)

Absolutní údaje ke dni

31.12.2009

POČET NOVĚ ZACHYCENÝCH PŘÍPADŮ SYFILIS VE SROVNÁNÍ S PODÍLEM ČERSTVÝCH (INFEKČNÍCH) ONEMOCNĚNÍ v ČR v letech 1990-2008

